

Patrimoni Natural

Xarxa Natura 2000

HELENA ULLASTRES/PAQUO

■ Ni flors ni violes

El passat 5 de setembre, mitjançant un acord del Govern de la Generalitat de Catalunya, s'apròva definitivament la proposta d'ampliació de la xarxa Natura 2000 i les directrius de gestió d'aquests espais. Amb aquesta ampliació, la xarxa europea d'espais naturals protegits s'estén a un seguit de "taques" que ocupen el 29,83 per cent del mapa de Catalunya.

El camí per arribar fins aquí no ha estat planer. Amb l'aprovació definitiva es resolen, *in extremis*, diversos procediments d'infracció que la Comissió Europea té interposats contra el Govern per la vulneració i l'incompliment de la legislació comunitària.

Ha fet falta un dictamen de la Comissió Europea, l'amenaça de les probables sancions i la més que probable pèrdua de finançament comunitari per incloure la vall d'Àrreu a la xarxa Natura 2000, com també per establir una delimitació suficient de les àrees estepàries dels secans agrícoles de les terres de Ponent, totes dues condicions *sine qua non* per sortir indemnes de les pressions de Brussel·les, de moment.

Hem arribat fins aquí com a resultat d'una mala herència del Govern de centredreta autonomista, i per les moltes reticències del Partit Socialista, per refer la feina mal feta. Coincidències en el model de desenvolupament?

Per fer les valoracions pertinents, però, cal conèixer alguns aspectes d'aquests espais.

La vall d'Àrreu és una àrea d'altíssim valor ecològic situada al Pirineu català; és una àrea cobejada per l'ampliació del domini esquiable de l'estació de Vaquèira Beret i pel desenvolupament urbanístic associat a l'ampliació i a l'accés d'aquesta estació d'esquí cap a la zona de Sorpe, al Pallars Sobirà.

Les àrees estepàries són importants per a la protecció de les aus que coexisteixen amb el fet agrícola; aquí les dificultats han vingut de la mà de les expectatives d'irrigació derivades de la construcció prevista del canal Segarra-Garrigues, de l'existència d'una immensa gravera al dessorra dels camps esteparis a la Unilla i, sobretot, d'una manca de negociació efectiva per part de l'Administració per tal d'aconseguir la complicitat i la col·laboració dels agents socials del territori implicats.

Tot plegat ens fa pensar que segurament la nostra societat es mou en paràmetres erronis, i no només a llarg termini. Una part important de la ciutadania considera, encara, que les figures de conservació són un fre per al desenvolupament del territori que les acull, es menystenen totalment les

▲ *Estany d'Ivars-Vilasana, una zona humida inclosa a Xarxa Natura 2000, dessecada a mitjans del segle XX i ara en fase de recuperació. Està sent un impuls econòmic per la zona.*

■ Natural heritage

Natura 2000 Network

No red of roses

On 5 September, the government of the Generalitat de Catalunya approved the extension of the Natura 2000 Network and the guidelines for the management of its constituent spaces. This extension means that the European network of protected natural spaces, in Catalonia, takes the form of a series of "pockets" that occupy 29.83% of the map of the country.

The road thus far has not been smooth. This definitive approval is a last-gasp resolution of various infringement procedures that the European Commission had brought against the Government for the violation and non-observance of Community legislation. It has taken a ruling of the European Commission, the threat of probable sanctions and also the more than probable loss of Community funding to include the Àrreu Valley in the Natura 2000 Network and to establish sufficient delimitation of the steppe areas of dry farming land in the western regions, both essential conditions to escape the pressure of Brussels unscathed, for the time being.

It is the dire legacy of the autonomous centre right government, that has brought us to this point, along with many instances of reticence on the part of the socialist party, in the majority in the current government, to redress work badly done. Might there be a coincidence with the model of development? First, however, we need to know something about these spaces in order to make a reasoned assessment. The Àrreu Valley is an area of extremely high ecological value in the Catalan Pyrenees. It is also an area coveted for the extension of slopes at the Baqueira-Beret ski resort and for planning development associated with its extension towards the Sorpe area, in Pallars Sobirà.

Areas of steppe are important for the protection of the birdlife that coexists with this type of farming. In this case, the difficulties have arisen due to the prospects of irrigation as a result of the planned construction of the Segarra-Garrigues canal, the existence of a huge gravel quarry beneath the steppe fields of La Unilla, and, most of all, the absence of effective negotiation on the part of the administration to obtain the complicity and collaboration of the social agents in the affected territories. This all suggests that our society is guided by erroneous parameters, not only in the long term. A large sector of the population still considers that conservation figures are a brake on the development of the territory where it lives, and there is a total contempt for the functions and values of spaces with high ecological

■ Patrimonio natural

Red Natura 2000

no es todo de color de rosa

El pasado 5 de septiembre, mediante un acuerdo del Gobierno de la Generalitat de Cataluña, se aprobó definitivamente la propuesta de ampliación de la Red Natura 2000, así como las directrices de gestión de dichos espacios. Con esta ampliación, la red europea de espacios naturales protegidos se extiende a una serie de "manchas" que ocupan ya el 29,83 por ciento del mapa de Cataluña.

El camino para llegar hasta aquí no ha sido fácil. Con la aprobación definitiva se resuelven, *in extremis*, varios procedimientos de infracción que la Comisión Europea tiene interpuestos contra el Gobierno por la vulneración y el incumplimiento de la legislación comunitaria. Ha sido necesario un dictamen de la Comisión Europea, la amenaza de las probables sanciones y la también más que probable pérdida de financiación comunitaria para incluir el valle de Àrreu a la Red Natura 2000, así como para establecer una delimitación suficiente de las áreas estepàries de los secanos agrícolas de las tierras de Ponente, ambas condiciones *sine qua non* para salir indemnes de las presiones de Bruselas, por el momento.

Hemos llegado hasta aquí como resultado de una mala herencia del Gobierno de centro-derecha autonomista, y por las muchas reticencias del Partido Socialista, para rehacer el trabajo mal hecho. ¿Coincidencias en el modelo de desarrollo? Para efectuar las valoraciones pertinentes, sin embargo, hay que conocer algunos aspectos de estos espacios. El valle de Àrreu es un área de altísimo valor ecológico situada en el Pirineo catalán; se trata de una zona codiciada por la ampliación del dominio esquiable de la estación de Vaqueira Beret y por el desarrollo urbanístico vinculado a la ampliación y al acceso de dicha estación de esquí hacia el área de Sorpe, en el Pallars Sobirà.

Las áreas estepàries son importantes para la protección de las aves que coexisten con el hecho agrícola; aquí las dificultades han surgido debido a las expectativas de irrigación derivadas de la construcción prevista del canal Segarra-Garrigues, a la existencia de una inmensa gravera bajo los campos estepàries en la Unilla y, sobre todo, a una falta de negociación efectiva por parte de la Administración para conseguir la complicitat i la col·laboració dels agents socials del territori implicados.

Todo nos lleva a pensar que seguramente nuestra sociedad se mueve en parámetros erróneos, y no sólo a largo plazo. Una parte importante de la ciudadanía considera, aún hoy, que las figuras de conservación constituyen un freno para el desarrollo que las acoge, se menos-

funcions i valors dels espais d'alt valor ecològic i les externalitats positives que generen per al conjunt de la societat.

La possibilitat d'intervenció de l'Administració en la conservació del medi es pot explicar en la mesura que aquest és essencial per a la comunitat i, conseqüentment, és d'interès general, i que el servei dels interessos generals és l'objectiu constitucional de tota l'Administració pública.

Sabem que el desenvolupament se sosté sobre teixits econòmics, polítics i socials complexos, que l'actuació pública pot reconduir processos a través d'incentius i impulsos, entre altres, i, per tant, que l'acció pública pot, si ho vol, fer compatible la conservació amb el desenvolupament econòmic i social d'un territori.

La xarxa Natura 2000 representa, doncs, un valor afegit als valors naturals, socials i culturals del territori que l'acull i pot ser una oportunitat, un nou estímul generador de riquesa, un incentiu per revitalitzar l'activitat econòmica existent i per fomentar-ne de noves, això si hi ha voluntat política.

Vist així, encara costa més d'entendre tanta reticència a delimitar secans i a incloure a la xarxa lesmentada vall pirinenca.

Sovint em demano en nom de quins serveis a la societat, en el seu conjunt, i en quina mesura de temps, classifiquem o desclassifiquem una zona, requalifiquem un espai, planifiquem un regadiu o reclamem el desenvolupament d'un projecte de procediment irregular per a l'ampliació d'una pista desquí.

I també: a qui afavoreix la creença que la conservació és un fre per a l'economia? I en qui reverteixen els efectes de les economies i de les diseconomies que generen decisions i polítiques en nom d'un desenvolupament renyit amb la conservació del territori?

Per avançar cal cercar les respostes. ♦

Helena Ullastres i Palou

Octubre 2006

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/espais_naturals/xarxa_natura_2000/xarxa_natura_2000_catalunya.jsp

▲ *A una ribera del riu, Catalunya: Projecte de desenvolupament rural.*

A l'altra ribera del riu, Aragó: zona prevista per a l'ubicació d'una central tèrmica de 850 MW.

(A d'altres casos, la situació s'inverteix) Dos models, un territori? Tan és el territori, el model energètic és el mateix.

http://ec.europa.eu/ambiente/index_en.htm

values and the positive external effects they generate for society as a whole.

The possibility of government intervention in the conservation of the environment can be explained in that it is essential for the community and, consequently, of general interest, and that the service of general interests is the constitutional mission of any public administration. We are aware that development is based on complex economic, political and social fabrics, that public intervention can assist processes by means of incentives and boosts, among other things, and that it can therefore, if it so chooses, reconcile conservation with the economic and social development of a territory. Natura 2000 Network represents an added value to the natural, social and cultural values of the territory in which we live and could be an opportunity, a new stimulus of wealth, an incentive to revitalize existing economic activity and create new forms, if the political will is there. Seen in this light, it is even harder to understand so much reticence to delimit dry farming areas and include this Pyrenean valley in the network. I often wonder in the name of what services to society as a whole and on what time scale we classify or declassify an area, reclassify a space, plan irrigated land or demand the development of an irregular project to extend a ski slope?

And also whose interests are served by the belief that conservation is a brake on the economy? And who stands to benefit from the effects of the economies and diseconomies generated by political decisions in the name of a development that goes against conservation of the territory?

If we are to make progress, we need to find the answers. ♦

Helena Ullastres i Palou

October 2006

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/espais_naturals/xarxa_natura_2000/xarxa_natura_2000_catalunya.jsp

Translated by Elaine Fradley

precian las funciones y valores de los espacios de alto valor ecológico y las externalidades positivas que generan para el conjunto de la sociedad. La posibilidad de intervención de la Administración en la conservación del medio puede explicarse en la medida en que éste es esencial para la comunidad y, por consiguiente, es de interés general, y que el servicio de los intereses generales es el objetivo constitucional de toda la Administración pública. Sabemos que el desarrollo se apoya en tejidos económicos, políticos y sociales complejos, que la actuación pública puede reconducir procesos a través de incentivos e impulsos, entre otros, y, por lo tanto, que la acción pública puede, si se lo propone, hacer compatible la conservación con el desarrollo económico y social de un territorio. La Red Natura 2000 representa, pues, un valor añadido a los valores naturales, sociales y culturales del territorio que la acoge y puede ser una oportunidad, un nuevo estímulo generador de riqueza, un incentivo para revitalizar la actividad económica existente y para fomentar otras nuevas, siempre que exista voluntad política para ello. Visto de este modo, aún cuesta más de entender tanta reticencia a la hora de delimitar los secanos e incluir en la red el citado valle pirenaico.

A menudo me pregunto en nombre de qué servicios a la sociedad, en su conjunto, y en qué medida de tiempo, se clasifica o se desclasifica una zona, se recalifica un espacio, se planifica un regadío o se reclama el desarrollo de un proyecto de procedimiento irregular para la ampliación de una pista de esquí.

Y también: ¿a quién favorece la creencia de que la conservación constituye un freno para la economía? ¿Y en quién reverterían los efectos de las economías y de las diseconomías que generan decisiones y políticas en nombre de un desarrollo reñido con la conservación del territorio?

Para avanzar hay que buscar las respuestas. ♦

Helena Ullastres i Palou

Octubre 2006

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/espais_naturals/xarxa_natura_2000/xarxa_natura_2000_catalunya.jsp

Traducido por Isabel Casadevall